

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 listopada 2017 r.

Pozycja 254

POSTANOWIENIE

z dnia 26 października 2017 r.

Sygn. akt Ts 121/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński – przewodniczący i sprawozdawca

Andrzej Zielonacki

Piotr Tuleja,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 czerwca 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej D. H.,

po s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 czerwca 2016 r. (data nadania) D. H. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 591 § 1 w zw. z art. 459 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749 ze zm.; dalej: k.p.k.) w zakresie, w jakim nie przyznają prawa do złożenia zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie zwrócenia się do Ministra Sprawiedliwości o wystąpienie z wnioskiem o przejęcie ścigania karnego przez organy innego państwa, są niezgodne z art. 78 w zw. z art. 31 ust. 3 oraz art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 42 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z 21 czerwca 2017 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze, stwierdziwszy, że w sprawie w ogóle nie doszło do naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącego. W ocenie Trybunału rozstrzygnięcie sądu o zwróceniu się do Ministra Sprawiedliwości o wystąpienie z wnioskiem o przejęcie ścigania karnego przez organy innego państwa ma jednocześnie charakter techniczny oraz gwarancyjny, gdyż poprzedzona jest gruntowną analizą sytuacji prawnej oskarżonego dokonywaną przez sąd.

Na powyższe postanowienie skarżący wniósł – w ustawowym terminie – zażalenie, w którym zarzucił Trybunałowi, po pierwsze, obrazę art. 79 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 61 ust. 4 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) polegającą na błędnym przyjęciu, że podniesione w skardze zarzuty niekonstytucyjności art. 591 § 1 w zw. z art. 459 § 1 i 2 k.p.k. są oczywiście bezzasadne, podczas gdy zarzuty te były uzasadnione i należycie umoty-

wowane; po drugie, obrazę art. 79 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 61 ust. 4 u.o.t.p. TK polegającą na wydaniu postanowienia o odmowie nadania skardze dalszego biegu, podczas gdy okoliczności i twierdzenia oraz sposób ich przedstawienia w skardze konstytucyjnej dają wystarczające podstawy do nadania jej dalszego biegu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie u.o.t.p. TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy u.o.t.p. TK.

Zgodnie z art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w zw. z art. 61 ust. 7 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący zwrócił uwagę na to, że w sytuacji, w której Minister Sprawiedliwości wystąpi z wnioskiem do innego państwa o przejęcie ścigania określonej osoby, to właśnie poprzedzające ten wniosek postanowienie sądu o zwróceniu się do Ministra Sprawiedliwości o wystąpienie z wnioskiem o przejęcie ścigania przez organy innego państwa będzie stanowić ostateczne procesowe rozstrzygnięcie wydane przez polski sąd. Ponadto skarżący, podnosząc, że gwarancje procesowe przewidziane w zaskarżonych przepisach są niewystarczające, ograniczył się tylko do wskazania przykładów z praktyki stosowania prawa. W dalszej części zażalenia skarżący dowodzi, powtarzając w zasadzie argumentację zawartą w skardze konstytucyjnej, że jedynie sąd wyższej instancji władny byłby poddać należytej, bezstronnej weryfikacji prawidłowość rozstrzygnięcia sądu I instancji o zainicjowaniu procedury przejęcia ścigania przez zwrócenie się do Ministra Sprawiedliwości w trybie art. 591 k.p.k.

W ocenie Trybunału zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie podważają ustaleń przedstawionych w tym orzeczeniu i dlatego nie zasługują na uwzględnienie.

Trybunał Konstytucyjny przypomina, że w zażaleniu na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej skarżący powinien sformułować argumenty podważające ustalenia poczynione w zaskarżonym orzeczeniu. Nieuprawnione jest przytaczanie nowych twierdzeń czy powtarzanie tez zawartych już w złożonej skardze.

Trybunał odmówił nadania rozpatrywanej skardze dalszego biegu, stwierdziwszy, że w sprawie skarżącego nie doszło do naruszenia jego konstytucyjnych wolności lub praw. Skarżący takie naruszenie upatrywał w postanowieniu Sądu Okręgowego w W. z lutego 2016 r., zawierającym wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości o wystąpienie z wnioskiem o przejęcie ścigania. Jak zasadnie wskazał Trybunał w zaskarżonym postanowieniu, wspomniane wystąpienie ma jedynie charakter techniczny i w żaden sposób nie prowadzi do naruszenia wolności lub praw skarżącego, w tym prawa do obrony (art. 42 ust. 2 Konstytucji) i prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji). Trybunał słusznie podkreślił też, że biorąc pod uwagę charakter postępowania w przedmiocie wystąpienia do Ministra Sprawiedliwości,

w jego ramach nie dochodzi do aktualizacji konstytucyjnego prawa do sądu w pełnym zakresie. Nie ulega jednak wątpliwości, że osoba, której dotyczy wystąpienie, ma zapewnioną możliwość przedstawienia swojego stanowiska, co dodatkowo wzmacnia jej sytuację prawną.

W nadesłanym zażaleniu skarżący w żadnej mierze nie odniósł się do powyższego stanowiska Trybunału. Ograniczył się w zasadzie do ponownego podkreślenia zagrożeń wynikających z braku sądowej kontroli postanowienia w przedmiocie wystąpienia do Ministra Sprawiedliwości o zwrócenie się z wnioskiem o przejęcie ścigania. Przedstawił także wątpliwości dotyczące stosowania prawa przez sądy powszechne, w tym sąd orzekający w jego sprawie.

Trybunał raz jeszcze przypomina, że aby możliwe było dokonanie właściwej kontroli prawidłowości zaskarżonego orzeczenia, skarżący musi przytoczyć argumentację podważającą te, i tylko te przyczyny, które stanowiły podstawę odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Trybunał wyjaśnia też ponownie, że prowadzona przez niego kontrola odnosi się do badania konstytucyjności obowiązujących aktów normatywnych, natomiast poza jego kognicją pozostaje ocena stosowania przepisów prawa przez sądy.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że wniesione zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego – zgodnie z art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK. – postanawia jak w sentencji.